

Jeg, Daniel Blake

Ydmygelse og værdighed

Af Erik Høegh-Andersen

I den nye film af Ken Loach, "Jeg, Daniel Blake", som vandt De gyldne Palmer i Cannes, slutter hovedpersonen med at fremsige denne tale rettet til den engelske stat:

Jeg er ikke en klient, en kunde eller bruger. Jeg er hverken en dovenlars, en nasserøv, en tigger eller en tyv. Jeg er ikke et CPR nummer eller en prik på en skærm. Jeg har betalt min gæld, aldrig en øre for lidt, og jeg har gjort det med stolthed. Jeg gemmer mig ikke bag mit pandehår, men jeg ser min nabo i øjnene. Jeg hverken modtager eller

søger almisser. Mit navn er Daniel Blake, jeg er et menneske, ikke en hund. Som sådan kræver jeg min ret. Jeg forlanger at blive behandlet med respekt. Jeg, Daniel Blake, er en borger, intet mere, intet mindre. Tak.

Daniel har gennem hele sit liv knoklet som snedker og stilladsarbejder og har aldrig modtaget offentlig støtte. Men da han får et hjerteslag, vurderer lægerne, at han ikke må tage arbejde i et stykke tid. Han bliver nødt til at søge om sygedagpenge og bliver i den forbindelse interviewet af en helt igennem ukvalificeret konsulent, der vurderer, at han ikke er berettiget til at modtage hjælp. Han kan jo f.eks. sagtens løfte sine hænder op over hovedet og bevæge sig omkring, og så kan han vel også arbejde!

Sådan oplever Daniel gang på gang en rigid lovgivning og administration med en fuldstændig manglende forståelse for det enkelte menneskes livssituation. Og han bliver som andre af filmens udsatte personer mødt af en nærmest systematisk mistænkeliggørelse og af irrationelle, kontrol-foranstaltninger samt medfølgende sanktioner, hvis man ikke i et og alt lever op til systemets krav.

Daniel er ellers et gennemhæderligt menneske, der ukueligt hjælper sine naboer og er med til at holde modet oppe hos andre, som også kæmper med da sociale myndigheder og for at få mad på bordet.

Men dag for dag undermineres hans værdighed og stolthed, og han ender til sidst med i frustration at skrive sit navn med store bogstaver på murene og holder en tale til staten med budskabet: "Jeg er ikke alt det, I forestiller jer og gør mig til. Jeg er et menneske, en borger, intet andet."

Det er denne værdighed, hvor vi ser hinanden som borgere og ikke som klienter eller samfunds-nassere, Ken Loach efterlyser og insisterer på i sine film. En værdighed, som vi også herhjemme er ved at sætte over styr. Vi hører stadig oftere om udsatte mennesker, som livsforhold forsøger at gøre deres bedste, men de oplever en ydmygende mistænkeliggørelse og afmagt i forhold til det samfund, de lever i.

Når et menneske ikke oplever at blive set og behandlet som et menneske, og når en medborger kan blive opfattet som en belastning, en der nasser på andre, som ingenting, så er det godt at vi har kunstneren til at fortælle om, hvordan tabet af værdighed og frihed er ved at finde sted i mødet med statsmagten og de sociale myndigheder. Det gør Ken Loach mere indfølelse og renfærdigt end de fleste.

Men ret beset er det en opgave, som påhviler os alle, At insistere på at et menneske eller en medborger ikke bliver set som noget andet og mindre end det, og at sige fra og råbe op, når dets værdighed og frihed antastes og nedbrydes af en uigennemskuelig og uigennemtænkt lovgivning eller af en hårdhændet administration.

Ja, det er for mig at se et kristent menneskes ansvar og pligt. Som Paulus gjorde det i sin tid i brevet til galaterne. I nogle ord, som minder om Daniel Blakes magtfulde tale, skriver han: "Husk, I er alle Guds børn. Her kommer det ikke an på at være jøde eller græker, på at være træl eller fri, på at være mand og kvinde, for I er alle én i Kristus". Det vil sige: Vi bærer alle på en gudgiven værdighed, uanset hvilke samfundslag og folk, vi hører til. Og som sådan er vi forbundet med hinanden i et altomfattende fællesskab, i Guds kærlighed, i Kristus. Vi er Guds børn, Vi skal ikke ses og nedskrives til at være noget mindre end det.

Filmfakta

I, Daniel Blake - England 2016 - Instr.: Ken Loach - Manus: Paul Laverty - Medv.: Dave Johns, Hayley Squires, Sharon Percy, Briana Shann, Dylan McKiernan, Natalie Ann Jamieson, Stephen Clegg, Harriet Ghost - 100 min. - Biografpremiere d. 22/12 2016 - Udlejning/pressebilleder © Scanbox

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=11166&area=2>
<https://www.nytimes.com/2016/12/22/movies/i-daniel-blake-review-ken-loach.html>
<http://www.spiritualityandpractice.com/films/reviews/view/28348/i-daniel-blake>
<http://variety.com/2016/film/reviews/i-daniel-blake-review-ken-loach-1201772584/>

Trykt første gang i Trinitatis Kirkeblad, marts-maj 2017